

รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
เรื่อง
กิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย

ผู้วิจัย
นางชุติกาญจน์ กายสิทธิ์

รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา รายวิชา
๑๐๐๕๘๑๑

การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ ๒
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต (ศูนย์นครราชสีมา)
ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑

รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
เรื่อง
กิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย

ผู้วิจัย
นางชุตिकाญจน์ กายสิทธิ์

รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา วิทยานิพนธ์

๑๐๐๕๘๑๑

การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ ๒
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต (ศูนย์นครราชสีมา)
ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑

ชื่อเรื่องวิจัย กิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย
ชื่อผู้วิจัย นางชุดิภาญจน์ กายสิทธิ์
ปีที่ทำวิจัย พ.ศ. ๒๕๖๑
สถานที่ทำวิจัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคลองม่วงใต้ ตำบลลำพญากลาง อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

สภาพสังคมการดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบัน สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วบุคคลใน สังคมนั้นๆ จะต้องมีการปรับตัวอย่างรวดเร็ว เพื่อเผชิญกับปัญหาต่างๆ สังคมปัจจุบันจึงต้องการบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองเป็นพื้นฐานในการพัฒนาความเป็นตัวของตัวของการเป็นผู้นำ – ผู้ตามที่ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก และสามารถอยู่ใน สังคมอย่างมีความสุขเข้าใจบทบาทตนเอง

ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงคุณภาพของมนุษย์ และมีความสำคัญยิ่งทั้งในส่วนของบุคคลและสังคม ทั้งนี้เพราะการค้นพบสิ่งใหม่ๆไม่ว่าจะเป็นความคิดในด้านความคิดสร้างสรรค์เป็นทักษะการคิดที่ประกอบด้วยการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และในสังคมความคิดสร้างสรรค์ได้รับ การถ่ายทอดมาจากพันธุกรรม แต่เป็นความสามารถที่มีอยู่ในมนุษย์ส่งเสริมให้พัฒนาขึ้นได้โดยธรรมชาติของความคิดสร้างสรรค์ที่มีอยู่ทุกคนตามศักยภาพ แต่จะมีความแตกต่างกันศักยภาพนั้นที่ได้รับการส่งเสริมก็จะช่วยให้มีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้น (ประพันธ์ พิทยพันธุ์. ๒๕๕๒; อ้างอิง จาก Storm. ๒๐๑๒: ๒๔๗) ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความคิดสร้างสรรค์

ดังที่ทอร์แรนซ์(Torrance. ๒๐๑๑:๑๗)กล่าวไว้ว่าในบรรดาความคิดทั้งหลายความคิดสร้างสรรค์ทำให้เกิดการค้นพบสิ่งแปลกใหม่ และเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์มาก ลักษณะดีเด่นของผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ จะมีความคิดริเริ่มสามารถดัดแปลงประสบการณ์ที่มีอยู่ให้ออกมาในรูปแบบ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์หรือนำไปแก้ไขปัญหาต่างๆได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์มีบุคลิกภาพเชื่อมั่นตนเอง มีความอดทน ไม่เลิกความตั้งใจง่ายๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ โดยความคิดสร้างสรรค์ที่มีอยู่ในตัวบุคคลมาก บ้าง น้อยบ้าง แตกต่างกันไปแต่เดิมเชื่อกันว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นเรื่องของพรสวรรค์ที่แต่ละคนมีมาแต่กำเนิด(สุภาวดีตังบุปผา.๒๕๕๓ : ๑) ในปัจจุบันมีนักจิตวิทยาหลายคนได้ทำการศึกษา ค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ พบว่า มนุษย์ทุกคนมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และสามารถพัฒนาส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ให้สูงขึ้นได้ ด้วยการสอน ฝึกฝน และการรู้ฝึกปฏิบัติที่ถูกต้อง และมีข้อเสนอแนะว่า ควรฝึกฝนความคิดสร้างสรรค์ จึงเป็นคุณลักษณะที่ควรได้รับการเสริมสร้างและพัฒนาให้สูงขึ้น เพื่อให้เด็กได้เจริญเติบโตเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์สูงโดยเฉพาะเด็กในช่วงก่อนวัยเรียนหรือช่วง ๖ ขวบแรกของชีวิต เพราะเป็นระยะที่เด็กมีจินตนาการสูง ศักยภาพด้านความคิดสร้างสรรค์กำลังพัฒนาหากเด็กได้รับการจัดประสบการณ์หรือกิจกรรมที่เหมาะสม ต่อเนื่องเป็นลำดับก็เท่าเป็นการวางรากฐานที่มั่นคงสำหรับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กในวัยต่อมา (เยาวพา เดชะคุปต์. ๒๕๕๔: ๘)

ในการจะพัฒนาให้บุคคลมีความมั่นใจในตนเองจะต้องเริ่มตั้งแต่เด็กปฐมวัยเพราะเด็กปฐมวัย มีพัฒนาการทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคมและบุคลิกภาพอย่างรวดเร็ว เป็นการปูพื้นฐานในการดำเนินชีวิต ซึ่งมีอิทธิพลต่อการพัฒนา ในขั้นต่อไป อิริคสัน(Erikson) มีความเห็นว่าเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่กำลังเรียนรู้สิ่งแวดลอมรอบๆตัวเด็กเป็นสิ่งที่แปลกใหม่ ถ้าในชีวิตได้พัฒนาการเป็นไปด้วยดี มีลักษณะทางบวกมากกว่าทางลบ พัฒนาการนั้นๆก็จะไปในทางที่ดีจะเป็นคนที่สามารถเผชิญปัญหา แก้ปัญหา สามารถตัดสินใจได้ ซึ่งตรงกันข้าม บุคคลที่ขาดความเชื่อมั่น จะต้องคอยพึ่งพาอาศัยผู้อื่นอยู่เสมอ ไม่กล้าคิด ไม่กล้าทำ และไม่กล้าตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับเฮอร์ล็อก (Hurlock. ๒๐๑๒ : ๖๖๑) ได้กล่าวถึงผลการอบรมเลี้ยงดูโดยวิธีประชาธิปไตยว่าการให้ความรักความสนใจ และการเห็น ความสำคัญของเด็ก จะทำให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเพื่อนมากเป็นมิตร สื่อสัtery่าแรง มีอารมณ์ มั่นคง มีความคิดริเริ่ม พึ่งตนเองได้

สามารถเผชิญชีวิตด้วยความมั่นใจและทำในสิ่งที่ตนเองสนใจ อยากรู้ อยากลงมือกระทำการไม่ตอบคำถามที่เด็กต้องการรู้ จะเป็นการยับยั้งการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของเด็ก ผู้ที่มีส่วนในการสร้างประสบการณ์และจัดสิ่งแวดล้อมให้เด็ก ได้แก่ พ่อแม่ ครู เพื่อน และบุคคลดูแลเด็กนั่นเอง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงจัดการเรียนการสอนโดยกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเอง และการกล้าแสดงออกของเด็กซึ่งการใช้ความคิดสร้างสรรค์ทำให้เด็กได้คิด ตัดสินใจเลือก ทำชิ้นงานที่ ตนเองสนใจพร้อมทั้งส่งเสริมให้เด็กได้พูดบอกเล่าในสิ่งที่คนกระทำและจินตนาการต่างๆของเด็ก

วัตถุประสงค์การวิจัย

๑. เพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างผลงาน
๒. เพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองโดยจัดกิจกรรมสร้างสรรค์
๓. เพื่อส่งเสริมผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้อื่น
๔. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๒ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคลองม่วงใต้ ตำบลลำพญากลาง อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ก่อนทำกิจกรรมและหลังทำกิจกรรม

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัยชายหญิงที่มีอายุระหว่าง ๓-๔ ปีกำลังศึกษาอยู่ ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคลองม่วงใต้ ตำบลลำพญากลาง อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี จำนวน ๑ ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน ๑๕ คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เด็กปฐมวัยชายหญิง ที่มีอายุระหว่าง ๓-๔ ปี กำลังศึกษาอยู่ ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคลองม่วงใต้ ตำบลลำพญากลาง อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี จำนวน ๑ ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน ๑๕ คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการเลือก

ระยะเวลา

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทดลองในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ใช้เวลาในการทดลอง ๘ สัปดาห์ สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ในวันศุกร์ วันละ ๓๐ นาที

ตัวแปรที่ศึกษา

๑. ตัวแปรอิสระ คือ การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์

๒. ตัวแปรตาม คือ

๒.๑ ความเชื่อมั่นในตนเอง

๒.๒ ความคิดสร้างสรรค์

๒.๒.๑ ความคิดริเริ่ม

๒.๒.๒ ความคิดคล่องแคล่ว

๒.๒.๓ ความคิดยืดหยุ่น

๒.๒.๔ ความคิดละเอียดลออ

ขอบเขตเนื้อหา

การฝึกวินัยทำให้เด็กเกิดนิสัยในการควบคุมตนเอง อันจะช่วยให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ โดยไม่ล่วงเกินสิทธิหรือประพฤติดมารยาทของสังคม การฝึกวินัยให้เด็กจำเป็นต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ค่อยเป็นค่อยไปโดยมีการยืดหยุ่นได้ตามสภาพของเด็กและควรให้เด็กเข้าใจถึงเหตุผลของกฎระเบียบนั้น ๆ ควรหลีกเลี่ยงการข่มขู่ แต่ควรสนับสนุนให้กำลังใจยกย่องชมเชยเมื่อมีโอกาสดำเนินการที่ถูกต้องในการปลูกฝังการมีวินัยแก่คนในชาติ ได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันการเมืองและการปกครอง สื่อมวลชน และองค์กรอิสระ ถึงแม้ว่าการพัฒนาการมีวินัยต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายสถาบันดังกล่าวแล้วนั้น การปลูกฝังการมีวินัยในตนเองให้แก่เด็กวัยเรียนนั้นเป็นหน้าที่สำคัญของ สถาบันครอบครัว และสถาบันการศึกษาที่ต้องพยายามปลูกฝังความมีระเบียบวินัยให้เหมาะสมกับวัย โดยเริ่มแรกจากสถาบันครอบครัว เพราะบิดามารดามีบทบาทต่อ พฤติกรรมของเด็กและคอยอบรมสั่งสอนให้เด็กมีพฤติกรรมความประพฤติที่ดีได้ และนอกจากนี้แล้ว ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญเช่นกันในการเสริมสร้างวินัยให้เด็กเมื่ออยู่ในชั้นเรียนพร้อมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อศึกษาพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ ซึ่งการจัดประสบการณ์แบบโครงการเป็นรูปแบบนวัตกรรมการสอนที่ช่วยต่อ ยอดประสบการณ์ให้เด็กได้ค้นพบศักยภาพของตนเองและเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงเพื่อนำไปสู่การส่งเสริม พฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง ด้านความรับผิดชอบและด้านความอดทนอดกลั้น

ขอบเขตระยะเวลา

เดือน มกราคม – กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒

นิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย

เด็กปฐมวัย คือ นักเรียนชั้นอนุบาล ๒ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคลองม่วงใต้ ตำบลลำพญากลาง อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี จำนวน ๑๕ คน ที่เรียนในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑

ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) หมายถึง ผลผลิตของความคิดที่แปลกใหม่และมี คุณค่าซึ่งได้มาจากผู้คิดเองไม่เป็นไปตามแบบแผน มีแรงจูงใจสูงและมีความมุ่งมั่นในการที่จะกระทำ ให้สำเร็จอย่างแท้จริงความคิดนั้นจะเกิดขึ้น ถ้าเข้าใจประเด็นของปัญหาอย่างชัดเจน

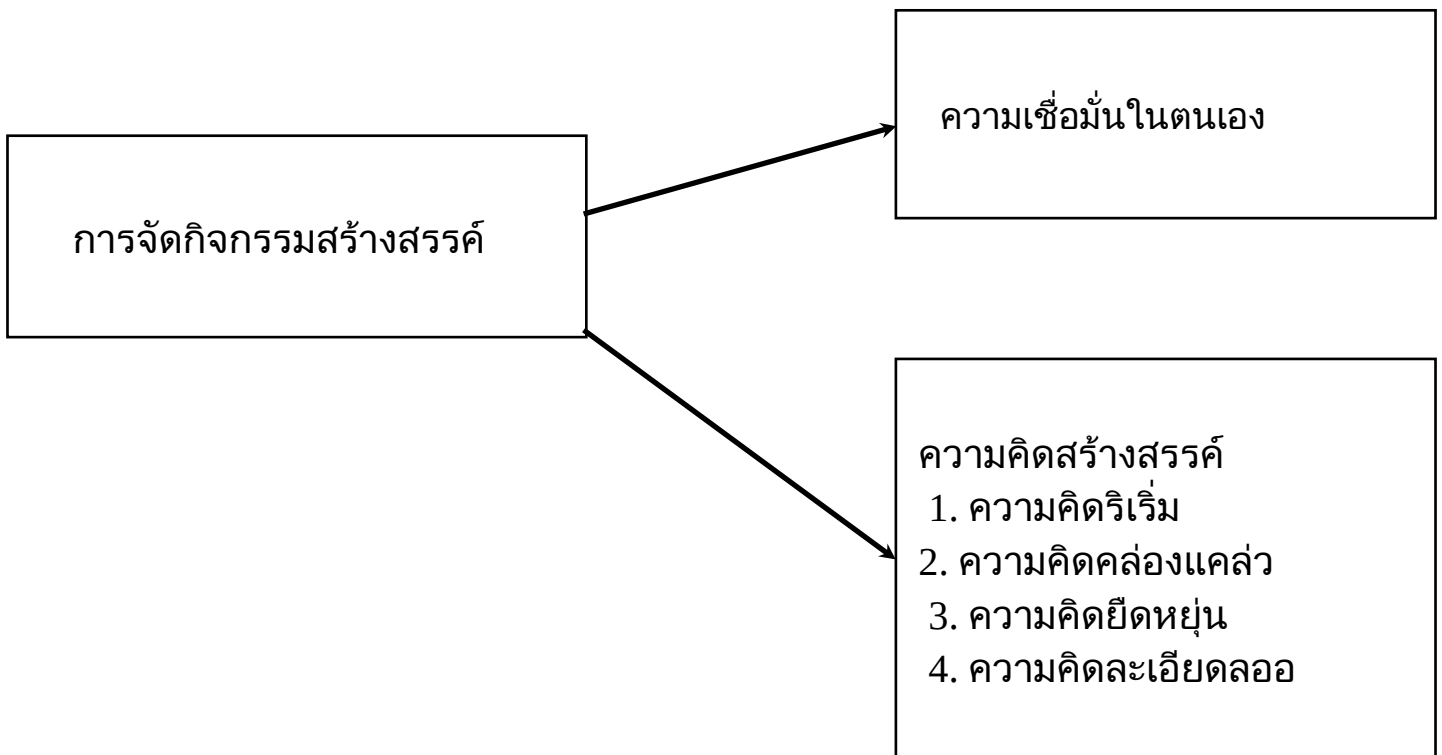
ความเชื่อมั่นใจตนเอง หมายถึง การกล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ สำเร็จได้ตามที่ต้องการ เด็กจะเกิดความมั่นใจในตนเองได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก เช่น พ่อ แม่ ครู เพื่อนและบุคคลอื่น ๆ ที่เด็กรู้จักรวมทั้งการมีโอกาสพบกับความสำเร็จของเด็กด้วย

ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า ความเชื่อมั่นในตัวเองเป็นบุคลิกภาพอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเด็ก เพราะถ้าเด็กขาดความเชื่อมั่นแล้วจะทำให้เด็กไม่มีความเป็นตัวของตัวเองถึงเล ขาดความริเริ่ม และไม่สามารถที่จะจัดการปัญหาในชีวิตประจำวันได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ความหมายของความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่อยู่ในตัวบุคคลทุกคนเป็นความสามารถของสมองในการคิดสามารถส่งเสริมกระตุ้นให้เกิดขึ้นได้ด้วยการฝึก ตามคางาถัดความในสารานุกรมการศึกษา (Encyclopedia of Education, ๒๐๑๑ : ๑๕๕) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์(Creative Thinking) หมายถึง ผลผลิตของความคิดที่แปลกใหม่และมีคุณค่าซึ่งได้มาจากผู้คิดเองไม่เป็นไปตาม แบบแผน มีแรงจูงใจสูงและมีความมุ่งมั่นในการที่จะกระทำ ให้สำเร็จอย่างแท้จริงความคิดนั้นจะ เกิดขึ้นถ้าเข้าใจประเด็นของปัญหาอย่างชัดเจนนอกจากนี้นักการศึกษาและนักจิตวิทยาหลายท่านได้ให้ความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

กิลฟอร์ด (Guilford, ๒๐๑๓ : ๒๑ อ้างถึงใน วารุณี สกฤถารักษ์, ๒๕๕๔ : ๓๕) ได้ให้ความหมาย ไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นลักษณะความคิดอเนกมัย (Divergent Thinking) คือความคิดหลาย ทิศทาง หลายแง่หลายมุม คิดได้กว้างไกล ซึ่งลักษณะความคิดเช่นนี้จะนำไปสู่การคิดประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่ รวมถึงการเกิดค้นพบวิธีการแก้ปัญหา ได้สำเร็จด้วย และเขาได้อธิบายเพิ่มเติมถึงความคิดอเนกมัยว่าประกอบด้วยลักษณะความคิดริเริ่ม(Originality) ความคล่องในการคิด (Fluency) ความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility) และความคิดละเอียดลออ (Elaboration) ลักษณะความคิดอเนกมัยจะเป็นหนทางให้ค้นพบความคิดที่มีคุณภาพหรือความคิดสร้างสรรค์

ทอร์แรนซ์ (Torrance, ๒๐๑๔ : ๔๒ อ้างถึงใน ละเอียด ปิ่นสุวรรณ, ๒๕๕๕ : ๓๐) ได้ให้ ความหมายของ ความคิดสร้างสรรค์ว่าเป็นกระบวนการบูรณาการประสบการณ์ทั้งหมดที่ผ่านมาเพื่อสร้างรูปแบบใหม่ความคิดใหม่ หรือผลผลิตใหม่ที่แปลกและต่างไปจากเดิมวอลแลช และโคแกน (Wallach and Kogan, ๒๐๑๓ : ๓๔ อ้างถึงใน ละมุล ชัชวาล, ๒๕๕๓ : ๓๒) กล่าวถึงความคิดสร้างสรรค์ ว่า เมื่อกลุ่มสิ่งเร้าอันเป็นลักษณะเฉพาะของสิ่งต่าง ๆ ถูก บั่นทีกไว้ในสมองจะทำให้บุคคลมีสังกัดกับใน สิ่งนั้นในช่วงชีวิตของบุคคลย่อมสัมผัสกับสิ่งเร้า อันเป็นลักษณะเฉพาะทาง ให้มีสังกัดกับในสิ่งต่างๆ มากมาย ดังนั้นเมื่อสิ่งเร้าใด ๆ มาเร้าจะทำให้กลุ่มเซลล์ประสาทในสมองส่วนที่เป็นสังกัดกับของสิ่ง

ต่างๆ แสดงปฏิกิริยากลายเป็นความสามารถโยงความสัมพันธ์ออกมาได้ หมายถึงว่า เมื่อระลึกถึงสิ่งใด ได้ ก็จะเป็นแนวทางให้ระลึกถึงสิ่งอื่นต่อไปเป็นลูกโซ่ เช่น เมื่อเราเห็นโต๊ะก็ทำให้นึกถึงเก้าอี้ สิ่งทีระลึกออกมาต่าง ๆ นี้ เป็นสิ่งที่ที่เก็บสะสมไว้ในสมองของคนเมื่อมีสิ่งเร้ามากระตุ้นก็จะตอบสนอง

สรุปได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการคิดหลายแง่หลายมุมเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ โดยมีสิ่งเร้าเป็นตัวกระตุ้นทำให้เกิดความคิดใหม่ต่อเนื่องกันไป ซึ่งจะนำไปสู่การค้นพบสิ่งแปลกใหม่ ด้วยการคิดดัดแปลงปรุงแต่งจากความคิดเดิมผสมผสานกันทำให้เกิดสิ่งใหม่ขึ้น ซึ่งรวมทั้งการประดิษฐ์คิดค้นพบสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนการค้นพบวิธีการแก้ปัญหาใหม่ ๆ ความสามารถทางด้านนี้ของบุคคลแต่ละคนมีระดับแตกต่างกันแต่สามารถพัฒนาขึ้นได้ ถ้าได้รับการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสม

ความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์

ผลจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ทำให้เกิดนวัตกรรมและเทคโนโลยีขึ้นอย่างมากมายความคิดสร้างสรรค์นี้เป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับชีวิตมนุษย์ และเป็นคุณสมบัติที่พึงปรารถนาในทุกสังคม เพราะในปัจจุบันสังคมมีความเปลี่ยนแปลงและมีปัญหาใหม่ ๆ เกิดขึ้นตลอดเวลาดังนั้นบุคคลจึงควร ได้รับการส่งเสริมให้มีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อจะสามารถคิดแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน วันได้ ตลอดจนการพัฒนาตนเองและสังคมให้เจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้นความคิดสร้างสรรค์ให้ความสนุกสนาน ความสุข และความพึงพอใจแก่เด็กมากสิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อบุคลิกภาพของเด็กเมื่อโตขึ้นเด็กจะรู้สึก หดหู่เมื่องานสร้างสรรค์ของเขาถูกตำหนิ ดูถูกว่าสิ่งที่เขาสร้างขึ้นนั้นไม่มีคุณค่า เด็กจะมีความพอใจ และสนุกสนานเมื่อเขาได้สร้างสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมาด้วยตนเองและได้รับการยอมรับและชมเชย (Hurlock, ๒๐๑๕ : ๓๒๗ – ๓๒๘ อ้างถึงใน วิจิตร

จากความสำคัญและคุณค่าของความคิดสร้างสรรค์ที่กล่าวมานี้พอสรุปได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นคุณลักษณะที่สำคัญควรที่จะได้รับการส่งเสริมปลูกฝัง เพื่อช่วยสร้างนิสัยและผ่อนคลายอารมณ์ให้กับเด็ก ทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้เด็กได้ค้นคว้าทดลองเพื่อสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ เนื่องจากในปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจึงทำให้มีปัญหาใหม่ ๆ เกิดขึ้น เด็กที่ได้รับการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์จะสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้และสามารถปรับตัวอยู่ใน สังคมได้อย่างมีความสุข

องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์

องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ สรุปได้ดังนี้ (Guilford and Hopefer, ๒๐๑๔ :๑๒๕- ๑๔๒ ; cited by Jellen and Urban, ๒๐๑๔ : ๑๔๑)

๑. ความคิดริเริ่ม (Originality) หมายถึง ลักษณะความคิดแปลกใหม่ซึ่งแตกต่างไปจาก ความคุ้นเคย ความริเริ่มแปลกใหม่ในที่นี้ อาจแสดงออกในรูปลักษณะทางผลผลิตหรือกระบวนการ คิดก็ได้ เช่น การตีความการรับรู้เนื้อหาต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาสู่ประสาทสัมผัสตัวอย่างเช่น เมื่อเห็นรูป

การตีความตามความเคยชินจะรับรู้ว่าเป็นรูปสี่เหลี่ยม แต่หากพยายามคิดให้แตกต่างออกไป จะเห็นว่ารูปอาจเป็นสองมุมฉาก เป็นเส้นตรงสี่เส้น หรือเป็นการเรียงตัวของจุดก็ได้ซึ่งเป็นการมองเห็นความสัมพันธ์ใหม่ ความคิดริเริ่มไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งใหม่ซึ่งไม่เคยปรากฏมาก่อน แต่อาศัยการสะสมและรวบรวมความรู้เดิมมาดัดแปลงหรือประยุกต์ให้ดีขึ้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดย สิ่งประดิษฐ์ส่วนใหญ่ล้วนอาศัยแนวทางการพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อบุคลิกภาพของผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จะเป็นผู้เปิดกว้างยอมรับความคิดและประสบการณ์แปลกใหม่ กล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าทดลอง มีความเชื่อมั่นในแนวความคิดใหม่ของตนเองมีความอยากรู้อยากเห็น ตลอดจนมีความอิสระในการคิดและการกระทำโดยไม่ยึดมั่นกับกฎเกณฑ์ใด ๆ จนมากเกินไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลจากการใช้แบบประเมินกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นใน ตนเองของเด็กปฐมวัยก่อนการทำกิจกรรมและหลังการทำกิจกรรมของนักเรียนระดับชั้นอนุบาล ๒ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคลองม่วงใต้ ตำบลลำพญากลาง อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี จำนวน ๑ ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน ๑๕ คน

เพื่อเปรียบเทียบและนำข้อมูลที่ได้จากการประเมิน ทั้งก่อนและหลัง มาตรวจให้คะแนนและนำไปทำการวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมุติฐานและสรุป ผลการวิจัยต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ทำการทดลองเป็นเวลา ๘ สัปดาห์ สัปดาห์ละ ๑ วัน ในวันศุกร์ วันละ ๓๐ นาที เวลา ๑๐.๒๐น. – ๑๐.๕๐น. โดยแบ่งการทดลอง ดังนี้

ระยะที่ ๑ ระยะก่อนทดลอง ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลอง ทำแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ โดยอาศัยแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์จากการวาดภาพ TCT-DP(Test of Creative Thinking- Drawing Production) ของ เยลเลน; และเออร์บัน (Jellen; & Urban. ๑๙๘๖: ๑๓๘-๑๕๕) และเก็บไว้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)

ระยะที่ ๒ ทดลอง ผู้วิจัยทำการทดลองโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ จำนวน ๘ ครั้ง เป็นเวลา ๘ สัปดาห์ สัปดาห์ละ ๑ วัน วันละ ๓๐ นาที ในวันศุกร์ เวลา ๑๐.๒๐ น. – ๑๐.๕๐ น.

ระยะที่ ๓ ระยะหลังการทดลอง ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองทำแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ โดยอาศัยแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์จากการวาดภาพ TCT-DP(Test of Creative Thinking- Drawing Production) ของ เยลเลน และเออร์บัน(Jellen; & Urban. ๑๙๘๖: ๑๓๘-๑๕๕) ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันกับที่ให้นักเรียนทำการทดลอง และเก็บคะแนนไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest)

ตารางที่ ๑ ตารางการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์

สัปดาห์ที่ทำการทดลอง	วันที่ทำการทดลอง	กิจกรรม
๑	วันศุกร์	พัสสัมพันธ์จรรย
๒	วันศุกร์	ไม้อะคริมรรษา
๓	วันศุกร์	การพิมพ์ภาพจากจินตนาการ
๔	วันศุกร์	การต่อเติมภาพตามจินตนาการ
๕	วันศุกร์	การวาดภาพจากการฟังนิทาน
๖	วันศุกร์	การปั้นตามจินตนาการ
๗	วันศุกร์	การฉีกปะจากวัสดุธรรมชาติและกระดาษสี
๘	วันศุกร์	เชือกหรรษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

- ๑. หาคะแนนเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้ การคำนวณในโปรแกรมคอมพิวเตอร์
- ๒. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ Wilcoxon Signed Ranks Test เพื่อเปรียบเทียบผลระหว่างก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง

ความหมายของสัญลักษณ์

- สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆดังนี้
- X แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - S.D แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
 - N แทน จำนวนนักเรียน
 - t แทน ค่าสถิติที่ใช้การพิจารณา t. distribution
 - sig แทน ระดับความนัยสำคัญหรือค่าความน่าจะเป็น

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

- การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้
- ตารางที่ ๑ จำนวน ค่าร้อยละ ข้อมูลพื้นฐานของเด็ก
- ตารางที่ ๒ ผลการเปรียบเทียบก่อนและหลังการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล ๒ นักเรียนระดับชั้นอนุบาล ๒ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคลองม่วงใต้ ตำบลลำพญากลาง อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี จำนวน ๑ ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน ๑๕ คน
- ตารางที่ ๓ ผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน ก่อนและหลัง การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล ๒ นักเรียนระดับชั้นอนุบาล ๒ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคลองม่วงใต้ ตำบลลำพญากลาง อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี จำนวน ๑ ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน ๑๕ คน

ข้อมูลพื้นฐาน(เพศ)	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๘	๕๕.๙
หญิง	๗	๔๑.๑
รวม	๑๕	๑๐๐

- จากตารางที่ ๔.๑ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเด็กนักเรียน ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคลองม่วงใต้ ตำบลลำพญากลาง อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี จำนวน ๑ ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน ๑๕ คน มี พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ ๕๕.๙ และเพศ หญิงร้อยละ ๔๔.๑
- ตารางที่ ๔.๒ ผลการเปรียบเทียบก่อนและหลัง การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่น ในตนเองของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล ๒ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคลองม่วงใต้ ตำบลลำพญากลาง อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี จำนวน ๑ ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน ๑๕ คน
- ตาราง ๔.๒ พฤติกรรมความรับผิดชอบในชั้นเรียนของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการใช้วิธีเสริมแรงทางบวก

การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	sig
ก่อนการทดลอง	๑๕	๒๐	๑๐.๖๔	๔.๘๕	๘.๑๘๙	๐.๐๐๐
หลังการทดลอง	๑๕	๒๐	๑๗.๒๓	๑.๔๓		

จากตาราง ๔.๒ การเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย พบว่าก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๑๐.๖๔ และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ ๔.๘๕ และหลังการทดลองแล้วพบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๑๗.๒๓ และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ ๑.๔๓ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ .๐๕ พบว่าหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองดังตารางที่ ๔.๒

ตารางที่ ๔.๓ ผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้านก่อนและหลัง การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อ ส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล ๒ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคลองม่วงใต้ ตำบลลำพญากลาง อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี จำนวน ๑ ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน ๑๕ คน

การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริม ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย	การทดลอง	$\bar{X}$	S.D	t	sig
๑. ด้านความคิดริเริ่ม	ก่อนการทำกิจกรรม	๒.๔๔	๑.๕๔	๗.๖๕	๐.๐๐๐
	หลังการทำกิจกรรม	๔.๔๗	๐.๖๑๔		
๒. ด้านความคิดคล่องตัว	ก่อนการทำกิจกรรม	๒.๗๖	๑.๗๙	๕.๔๒	๐.๐๐๐
	หลังการทำกิจกรรม	๔.๓๕	๐.๗๗๓		
๓. ด้านความคิดยืดหยุ่น	ก่อนการทำกิจกรรม	๒.๕๒	๑.๕๒	๖.๕๑	๐.๐๐๐
	หลังการทำกิจกรรม	๔.๑๗	๐.๕๗๕		
๔.ด้านความคิดละเอียดลออ	ก่อนการทำกิจกรรม	๒.๙๑	๑.๗๑	๔.๗๔	๐.๐๐๐
	หลังการทำกิจกรรม	๔.๒๓	๐.๖๙๘		
รวม	ก่อนการทำกิจกรรม	๑๐.๖๔	๔.๘๕	๘.๑๘	๐.๐๐๐
	หลังการทำกิจกรรม	๑๗.๖๓	๑.๔๓		

๑.เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเอง โดยรวม พบว่า ก่อนที่ได้รับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๑๐.๖๕ และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๔.๘๕ แต่หลังจากการได้รับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อ ส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเอง แล้วพบว่ามีค่าเฉลี่ย

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้จุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคลองม่วงใต้ ตำบลลำพญากลาง อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี จำนวน ๑ ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน ๑๕ คน โดยรวมและรายด้าน พบว่าก่อนและหลังการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเอง มีค่าเฉลี่ย X เท่ากับ ๑๐.๖๔ และ ($S.D = ๔.๘๕$) และหลังการทดลองแล้วพบว่ามีค่าเฉลี่ย X เท่ากับ ๑๗.๒๓ และ ($S.D = ๑.๔๓$) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ .๐๕ พบว่าหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ผลการวิจัยดังกล่าวสามารถอภิปรายได้ดังนี้

๑. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเอง มีคะแนนความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นหลังการทดลอง อาจเนื่องจากการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ คือ การจัดกิจกรรมทางศิลปะที่มีหลายหลากหลายกิจกรรมนำมาเน้นให้เด็กได้ปฏิบัติจริงและสภาพแวดล้อมของเด็ก เพื่อพัฒนาผลงานศิลปะเป็นหลัก

จากกิจกรรมต่าง ๆ มีทั้งกิจกรรมวาดภาพระบายสี การปั้น การเป่าสี การทำพิมพ์ภาพ การต่อเติม ฯลฯ โดยกิจกรรมเหล่านี้ได้รับการออกแบบให้ส่งเสริมให้เด็กได้กล้าแสดงออกและมีความ เชื่อมั่นในตนเองตามระดับความสามารถของเด็กแต่ละคนเพื่อพัฒนาทั้งสุขภาพกายสุขภาพจิตใจ และพัฒนาการทางด้านสมอง ทำให้เด็กได้รู้จักรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย การแสดงออกทางศิลปะจึง ช่วยพัฒนาประสิทธิภาพในด้านต่าง ๆ เพราะเด็กได้เรียนรู้อย่างสนุกสนาน จากการได้ลงมือปฏิบัติจริงและพัฒนางานศิลปะอย่างอิสระ และยังเป็นการฝึกให้เด็ก ๆ รู้จักคิด รูปร่างรูปทรง ขึ้นตามความคิดริเริ่มและจินตนาการของเด็กมาประยุกต์ใช้ไม่ซ้ำแบบใครเป็นกิจกรรมที่ฝึกให้เด็กคิดอย่างสร้างสรรค์และเกิดความรู้ด้วยตนเอง

๒. เมื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อ ส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคลองม่วงใต้ ตำบลลำพญากลาง อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี จำนวน ๑ ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน ๑๕ คน จำแนกรายด้านพบว่า

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

๑. การทำกิจกรรมสร้างสรรค์ ควรเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ให้พร้อม มีปริมาณที่เพียงพอสำหรับเด็กทุกคน และมีปลอดภัยกับเด็ก

๒. ขณะที่เด็กทำกิจกรรมครูมีหน้าที่อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมให้พร้อมตลอดเวลาที่เด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรม ควรส่งเสริมและกระตุ้นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การสนับสนุน โดยการให้กำลังใจ ยกย่องชมเชย เมื่อเด็กมีจินตนาการผลงานที่แปลกใหม่และมีคุณค่า ควรสังเกต พฤติกรรมการทำกิจกรรม การสนทนาพูดคุย การเล่าผลงาน และควรจดบันทึกพฤติกรรมคำสนทนา คำพูดคุย ในระหว่างที่เด็กทำกิจกรรมเพื่อติดตามผลการพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไข

๓. ในการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ให้กับเด็กไม่ควรยึดติดกับกิจกรรมเดียวควรขยายผลงานเพิ่มเติม เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกทางผลงานได้อย่างหลากหลาย

๔. วิธีการสอนเป็นขั้นตอน มีการพัฒนาการทางด้านกระบวนการคิดและทักษะ โดยพัฒนา สมองทั้งสองซีกไปพร้อมๆ กันเพิ่มพูนศักยภาพของเด็กปฐมวัยด้านการกล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็นและกล้าทำ ส่งผลให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุขและสนุกสนาน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรมีการศึกษากิจกรรมสร้างสรรค์ ในระยะยาวเพื่อติดตามผลการทดลองที่ส่งผลต่อความ เชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย

๒. ควรมีการศึกษากิจกรรมสร้างสรรค์ ทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคลที่มีผลต่อความเชื่อมั่นใน ตนเองของเด็ก
ปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2534). **ความคิดสร้างสรรค์: หลักการ: ทฤษฎี: การเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผล**. กรุงเทพฯ: กรมฯ.
- กนิษฐา ชูชนธ์. (2541). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางการสอนภาษาแบบธรรมชาติ โดยใช้แกนนาในหน่วยการสอนที่ต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย . ปรินญานิพนธ์ โกวิท ประवालพฤกษ์; และคนอื่นๆ. (2541). ประสาทสัมผัส. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- จงใจ ขจรศิลป์. (2532). การศึกษาลักษณะการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์และการเล่นตามมุมที่มี ต่อความคิดสร้างสรรค์และความเชื่อมั่น ในตนเองของเด็กปฐมวัย .ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.''
- จงลักษณ์ ช่างปลื้ม. (2541). **ความคิดสร้างและความสามารถในการวาดภาพจากกิจกรรมการวาด ภาพประกอบการฟังนิทาน ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2**. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(ศิลปศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จรัล คามารัตน์. (2541). **การสอนศิลปะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ระดับประถมศึกษา** กรุงเทพฯ: เลิฟ แอนด์ลพเพรส.
- จิตทนายวรรณ เดือนฉาย. (2541). **ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะวาดภาพนอกห้องเรียน**. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์ . (2532). **จิตวิทยาเบื้องต้น**. สงขลา: คณะวิทยาการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- จรรยา โกมุทร์ตานนท์. (2539). **ศิลปะคืออะไร**. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ. ฉวีวรรณ กีนาวงศ์. (2533). **การศึกษาเด็ก**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ภาคผนวก

คู่มือการใช้ แบบสังเกตการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นใจในตนเอง คำชี้แจง

๑. การสังเกตและการจดบันทึกลงในแบบสังเกตการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นใจในตนเอง มี ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านความริเริ่ม ๕ ข้อ ด้านความคิดคล่องตัว ๕ ข้อ ด้านความคิด ยืดหยุ่น ๕ ข้อ ด้านความคิดละเอียดลออ ๕ ข้อ รวมจำนวน ๒๐ ข้อ

๒. แบบสังเกตการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นใจในตนเองเป็นการบันทึกทั้งในรูปของความถี่ (จำนวนครั้ง) และระดับคุณภาพของการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์จัดเป็น ๒ ระดับคือปฏิบัติได้/ปฏิบัติไม่ได้

๓. เวลาที่ใช้ในการสังเกตในช่วงเวลาจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ เป็นเวลาจำนวน ๘ สัปดาห์ สัปดาห์ละ ๑ วัน คือวันศุกร์ โดยทำการสังเกตและบันทึกทุกวันศุกร์ ในชั้นดำเนินกิจกรรมช่วงเวลา ๐๙.๓๐ - ๑๐.๐๐ นาฬิกา รวมเป็น ๓๐ นาทีในแต่ละวัน

ข้อปฏิบัติในการสังเกต

๑. เขียนชื่อผู้ถูกสังเกต ระดับชั้น โรงเรียน เพศ ที่ทำการสังเกต

๒. ผู้ช่วยผู้สังเกต รวมจำนวน ๒ คน ทำการสังเกตพฤติกรรมทางสังคม

๓. การสังเกตให้ผู้สังเกต ๒ คน คือ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำการสังเกตพร้อมกัน ในช่วงเวลาเดียวกันผู้สังเกตจะสังเกตเด็กทีละคนในช่วงเวลาทำกิจกรรมสร้างสรรค์

การบันทึกแบบสังเกต

เมื่อสังเกตพฤติกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ตรงกับข้อใด และช่องระดับคะแนนพฤติกรรม ด้านความคิดสร้างสรรค์ตรงกับข้อใด ให้ทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องนั้น โดยทำการบันทึกดังนี้

ช่องระดับคะแนน ๑ บันทึกเมื่อเด็กปฏิบัติได้

ช่องระดับคะแนน ๐ บันทึกเมื่อปฏิบัติไม่ได้

การเตรียมการในการสังเกต

๑. ผู้สังเกตต้องศึกษาคู่มือในการสังเกตให้เข้าใจกระบวนการในการสังเกตทั้งหมดเพื่อให้เกิด ความชำนาญในการใช้แบบสังเกต

๒. จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมไว้ให้เรียบร้อยล่วงหน้า

ก่อน

☐

หลัง

☐

แบบสังเกตกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อมูลให้ครบตามที่กำหนด

ชื่อ.....นามสกุล.....

ระดับชั้น.....

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก.....

เพศ

☐

ชาย

☐

หญิง

ตอนที่ ๒ ใส่คะแนนที่ตรงกับความสามารถของเด็กโดยมีเกณฑ์ดังนี้ เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติได้ ๑ คะแนน

ปฏิบัติไม่ได้ ๐ คะแนน